

[Bonnichsen.]

som man kendte ude i Verden: Thorvaldsen og H. C. Andersen; i visse Kredse vil man ogsaa paastaa, at Søren Kierkegaard er kendt, men det er i Udlandet vel kun i meget snævre Kredse, men ogsaa han er jo Forfatter.

Hvilke Vilkaar giver man saa disse Forfattere, disse Mennesker, der mere end nogen andre skal være med til at bære Landets Kultur? Vi har hørt — og ogsaa læst det i Betænkningen, og for øvrigt vidste vi det i Forvejen —, at deres Kaar er tit meget smaa. Selv den Forfatter, der har Held til at skrive en Bog, som virkelig bliver læst i første Omgang — og Bogen kommer maaske i flere Oplag — vil alligevel ikke faa den virkelig store Indtægt ud af det. Hans Bog bliver maaske kun udgivet den ene Gang og læst og bliver saa sat paa Hylden, og saa er der ikke mere Salg af den. Allerede Søren Kierkegaard siger, at en dansk Forfatter spinder ikke Silke, og det Ord gælder vel den Dag i Dag. Det er derfor kun rimeligt, at man nu forsøger at komme dem i nogen Grad til Hjælp.

Der har allerede været talt om de tre Veje, man har prøvet at gaa. De to første har vi hørt saavel den højtærede Undervisningsminister som den ærede Ordfører for Socialdemokratiet (Thomsen) og den ærede Ordfører for Venstre (S. C. Nørgaard) vende sig imod som ikke farbare, og jeg er ganske enig med dem, ikke mindst i den Betragtning, at man ikke skal lade Ungdommen betale for at komme i de offentlige Biblioteker og laane Bøger — man skulde maaske snarere honorere det.

Der er da saa til sidst ingen anden Vej end den, man gaar her: at foreslaa, at Staten skal yde disse 5 pCt. Det er i Virkeligheden et meget beskedent Beløb. Det bliver for Finansaaret 1946—47 145 900 Kr., som skal fordeles mellem disse Forfattere. Jeg har forstaaet, at man har prøvet at anstille Beregninger over, hvor meget det kan blive, og det bliver vist 300—600 Kr. pr. Forfatter om Aaret. Det er, naar man ved, hvad Pengene er værd i Dag, ikke noget svimlende Beløb, men dog altid en lille Skilling til Hjælp til et og andet og bedre end ingenting, og jeg gaar ud fra, at har man først prøvet dette, vil det være muligt ad Aare at gaa til en Forhøjelse af denne Bevilling; i det lange Løb vil den jo nemlig næppe kunne betyde det, som egentlig burde være Formaalet: at sikre disse Mennesker en nogenlunde tryk økonomisk Stilling.

Jeg forstaaer, at baade skønlitterære og

faglitterære Forfattere kan komme i Betragtning — faglitterære Forfattere vil altsaa sige populærvidenskabelige. Vederlaget skal beregnes saaledes, at man tager Hensyn til, hvorvidt en Forfatter er repræsenteret med et stort Antal Bøger i det enkelte Bibliotek, hvilket altsaa vil sige, at de mest læste Forfattere faar det største Bidrag, medens de mindre læste maa nøjes med mindre. Nu er det jo saadan, at det ikke altid er de Forfattere, der i og for sig betyder mest rent kulturelt og maaske staaar højest, der kan glæde sig ved den største Læsekreds, men dem er det saa Mening — saadan som Tilfældet har været hidtil — at hjælpe paa anden Vis, ved Bevillinger paa Finansloven.

Lovforslaget har, efter hvad jeg har set, faaet en grundig Behandling i det andet høje Ting, og det er kommet herover med et Par Tilføjelser. Ogsaa jeg er enig i, at det betyder en Forbedring, at man ogsaa tager Enker efter danske Forfattere med, saa længe de ikke har indgaaet nyt Ægteskab. Der kunde maaske ogsaa have været Grund til — hvis ikke Beløbet var saa lille i sig selv — at medtage Børn efter Forfattere, hvis disse Børn staaar ganske uden Forsørger. Men jeg indrømmer villigt, at Beløbets Størrelse i Øjeblikket ikke frister til at medtage flere, som skulde dele dette Beløb.

Jeg kan paa mit Partis Vegne anbefale, at vi tiltræder det foreliggende Lovforslag, som vi hilser med Glæde.

Anna Westergaard: Lovforslaget gaar ud paa at bringe en Løsning af et Problem, der har været under Behandling i en Aar-række, og det er fremkommet efter indgaaende Forhandlinger, som er ført mellem Undervisningsministeriet, Repræsentanter for Forlæggere og Biblioteker og Forfatterforeningen. Lovforslaget er blevet meget indgaaende behandlet, for øvrigt ogsaa paa et enkelt Punkt ændret, i det andet høje Ting, og der er derfor næppe nogen særlig Grund til her at komme ind paa Lovforslagets Indhold eller dets Enkeltheder, idet det i sin nuværende Skikkelse formentlig maa betragtes som tilfredsstillende for samtlige interesserede.

De to første af de i Lovforslaget omhandlede Ændringer i Bibliotekslovens § 8 er af formel Natur, idet de blot lovfæster en allerede foretagen Ændring.

Hvad Bestemmelsen om Enkerne angaar, kan man formentlig forudsætte, at den er tiltraadt af Forfatterforeningen og eventuelle andre interesserede.